

THE INVOLMENT OF THE PRAYER IN THE PHYSICIAN-PATIENT VERSUS PATIENT-PHYSICIAN RELATIONSHIP

Maria Dorina Pașca, Teofil Tia, Petre Ciudin

Assoc. Prof., PhD., UMFSTârgu Mureș, Prof. PhD., Babes- Bolay University of Cluj-
Napoca, dr. Centru de îngrijiri paleative Tg.Neamț

Abstract: Involvement of prayer in the physician-patient versus patient-physician relationship is a new approach of the way that is necessary to maintain a viable balance between body and soul, starting from the mysterious power of words.

Included in the communication and relationship between physician-patient versus patient-physician prayer, whether accepted or not, often shows that trust as well as security of success, which the two actors need, complementing each other.

Starting from a simple thought and all the way to the complex Christian behavior, prayers intensify feelings, attitudes and behaviors. Being present at the patient's level, at the physician's and also as a binder among these two, prayer becomes in some situations the bridge between: what I do, what I say, what I think and what I can succeed.

What does prayer do? It reassures and gives hope as well as security both to the doctor and to the patients who are finding themselves in a welcome and blest word communion, which unites them at a certain moment and leads them to fulfil together an "earthly and spiritual" work.

Keywords: prayer, physician, patient, relationship, acceptance.

Din punct de vedere al identității sale, relația, DEX(2009), reprezintă acea legătură, conexiune, raport între lucruri, fapte, idei, procese sau între însușirile acestora. Totodată, relațiile se percep ca legătură între două sau mai multe persoane, ca speță a cazului nostru fiind cea între medic-pacient versus, pacient-medic.

Relația dintre parteneri, Puteanu Șt.(200) se dezvoltă și în registrul afectiv-emotional, aceasta putând fi:

- pozitivă (acceptare, aprobare, simpatie, prietenie, supunere, admirație);
- neutră (indiferență);
- negativă (respingere, dezaprobare, disconfort, dominanță, dușmănie, dispreț);

Remarcându-se și faptul că natura relației, adică, atitudinea și sentimentele semnalate prin limbajul paraverbal și cel al trupului, este ceea ce se răsfrânge asupra cuvintelor și le conferă adevăratul logic și relativ neutru al conținutului mesajelor.

Deoarece vorbim de comunicare și relaționare, structura celor 5 W se identifică prin; Pașca M.D.(2012)

1. cine?(Who?) =cu cine relaționezi;
2. ce?(what?)= ce se întâmplă în cazut relaționării;
3. unde?(where?)=unde (ca locație)are loc stabilirea relației și relaționarea pe baza comunicării;
4. când?(when?)=când (ca timp)pot să dezvolte o relație și apoi s-o transforme într-o relaționare pe principii de cooperare și longevitate;
5. de ce?(Why?)= de ce e necesară relația bazată pe o comunicare corectă, coerentă, stabilă, consecventă, mesajul fiind sau nu motivul relatării viitoare?
Și putem adăuga, ca al șaselea:
6. cum?=cum (în ce mod/reușeste relația să asigure comunicarea și comuniunea între oameni, determinând la un moment dat, relaționarea sub varii aspecte dintre ei.

În acest context, mesajul relational e necesar a ajunge corect, perceptibil și eficient, de la emițător (E) la receptor (R), astfel încât rezultanta să fie cea dorită. Astfel medicul și pacientul versus pacientul și medicul e necesar a se afla/găsi într-o relație de comuniune, făcând față împreună, situației-problemă apărută/ivită la un moment dat.

Pentru că există o relație biunivocă între trup și suflet, apare iminentă situația în care se manifestă credința, Larousse (1995) puterea ei variind de la individ la individ, iar la aceeași persoană variază, de la un moment la altul al existenței sale. Nu raționamentul este acela care predomină în credință, ci tocmai faptul că ea ascultă de alte condiții iraționale și afective, o face să reziste cu fermitate realului. Credința îndeplinește o funcție utilă, de fapt omul apelează la ea pentru a face față unor situații problematice.

De aceea, pentru lumea teologică (DEX-2002) având aceeași origine –latinescul- credința, reprezintă: cult, religie, convingere despre existența lui Dumnezeu, mărturisire a acestei convingeri prin respectarea prescripțiilor bisericești: cucernicie, cuvioșenie, evlavie, pietate, pioșenie, piozitate, religiozitate, smerenie, devoțiune, blagocestie, blagocestiune, hristoiție, râvnă, râvnire.

În cazul pacientului/bolnavului, credința, identificată de cele mai multe ori cu exprimarea sa directă-rugăciunea- face ca aceasta să se regasească sau nu în relația celor doi oratori.

Nevoia rugăciunii pornește de cele mai multe ori, de la simple apelative pe care medicul:

- le poate lua în considerare sau nu;
- le ignoră;
- se delimitează de ele;
- se implică;

sau/și le găsește potrivite în a crea legătura necesară, având forma:

- te rog/vă rog;
- nu mă lăsa/nu mă lăsați;
- salvați-mă;
- am încredere în dumneavoastră;
- am speranța că mă voi face bine;
- vreau să trăiesc;
- fie-vă milă;

până la cele mai complexe ca mod de exprimare.

Astfel, Sfântul Ioan Gură de Aur (după Pașca M.D., Tia T.-2015) amintește faptul că "Rugăciunea este slujbă adusă lui Dumnezeu și deci, sârbătoare pentru că se face în inimă. Rugăciunea este fundament al sufletului, pentru că în ea este Hristos, ipostașul firii omenești".

De fapt, rugăciunea, Lanchet J. (2001) este legătura care unește făpturile de Creatorul lor. Prin rugăciune, omul intră în legătură personală cu Dumnezeu, care este mai aproape de om decât însăși inima sa.

Totodată, rugăciunea Manzat I. (1997) "este metoda cea mai eficientă de vindecare a bolilor sufletului, căci, mare este harul care coboară în sufletul celui ce se roagă", ea, este o speranță care ajunge la comuniune cu iubirea și credința.

De asemenea, prin rugăciune, Dumnezeu este viu, iar credința ni-L aduce mai aproape, Dumitru Stăniloae (1992) remarcă faptul că: "Rugăciunile sunt nervii sufletului, căci precum trupul e susținut laolaltă prin nervi și prin ei se mișcă în chip unitar, persistă și își menține tăria, iar dacă îi taie cineva pe aceștia, desface toată armonia trupului, tot așa și sufletele se arminizează și se susțin laolaltă prin rugăciune și prin ele străbat drumul evlaviei. Deci, dacă te lipsești de rugăciune faci ca și cum ai scoate peștele din apă. Precum apa e viața peștelui, așa îți este ție, rugăciunea. Precum acela trăiește prin apă, așa și noi putem să ne înalțăm la ceruri și să ajungem aproape de Dumnezeu prin rugăciune."

Ea mai apare și sub forma rugăciunii bolnavului, Chirilă P.(2009),pentru propria vindecare,ca fiind cea mai de preț,putând fi spontană sau inspirată din versetele biblice,atât pentru bolnavii credincioși cât și pentru cei ce doar aunci îl descoperă pe Dumnezeu.

Astfel, din Psalmul40,4:

- Doamne,ajută-mă!
- Doamne,fie-ți milă de mine!
- Doamne, vindecă-mă!
- Domane,vindecă sufletul meu că am greșit Ție!

cât și,Ieremia,17,14:

- Vindecă-mă,Doamne și voi fi vindecat,mântuiește-mă și voi fi mântuit,căci tu ești lauda mea!
- Vindecă-mă Doamne,că s-au tulburat oasele mele!

Același autor,Chirilă P.(2009),remarcă și faptul că,la metoda rugăciunii vorbim despre:

- a) rugăciunea bisericii prin pomenirea bolnavilor pe numele lor la Sfânta Liturghie;
- b) rugăciuni particulare;
- c) rugăciunea doctorului făcută dimineata, înainte de a merge la bolnavir

Potrivit celor amintite anterior,rugăciunile personale/particulare ale pacientului/bolnavului,au fost subliniate,ele pornind de la un simplu “Doamne” și ajungând la până la :

- a) Rugăciunea la caz de boală

“Doamne,Iisuse Hristoase,Dumnezeul nostru,primește smerita mea rugăciune pentru iertarea păcatelor mele și ca un îndurat,cu dreapta Ta cea autopoternică, stinge-mi focul ce m-a cuprins,încetează-mi boala și, cu milostivirea Ta,ridică-mă din patul durerii,întrun slava numelui Tău,că Tu ești doctorul sufletelor și al trupurilor noastre,Hristoase Dumnezeule,și Ție slavă înălțăm:Tatălui și Fiului și Sfântului Duh,acum și pururea și în vecii vecilor.Amin.”

- b) Tatăl nostru

“Tatăl nostru care ești în ceruri sfințească-se numele Tău,precum în cer, așa și pe pământ.Pâinea noastră cea de toate zilele dăne-o nouă astăzi și ne iartă nouă greșelile noastre precum și noi iertăm greșelilor noștri.Și nu ne duce pe noi în ispită,ci ne izbăvește de cel rău.

Că a Ta este Împărăția,puterea și mărirea, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh.acum și pururea și în vecii vecilor,Amin.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.”

- c) Simbolul Credinței-Crezul

“Cred întru unul Dumnezeu, Tatăl Atoșitorul, Făcătorul cerului și al pământului, al tuturor celor văzute și nevăzute.

Si întru unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Carele din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii. Lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut nu făcut; Cel de o ființă cu Tatăl, prin Carele toate s-au făcut.

Carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire S-a pogorât din ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara, și S-a făcut om.

Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat și a patimit și S-a îngropat.

Și a înviat a treia zi, după Scripturi.

Și S-a suit la ceruri și sade de-a dreapta Tatălui.

Și iarăși va să vină cu slavă, să judece vii și morții, a Cărui Impărație nu va avea sfârșit.
Și intru Duhul Sfânt, Domnul de viață făcătorul, Carele de la Tatăl purcede, Cea ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, Carele a grăit prin Prooroci.
Întru una, Sfânta, sobornicească și apostolească Biserică.
Mărturisesc un Botez, întru iertarea păcatelor.
Aștept învierea morților.
Și viața veacului ce va să vie. Amin!”

d) Rugăciune

“O! Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, ceea ce ești mai presus decât heruvinii și mai cinstită decât serafimii, Fecioară de Dumnezeu aleasă, bucuria tuturor celor necajiți; dă-ne mângaiere și nouă celor ce suntem în necazuri că afară de tine altă scăpare și ajutor nu avem. Tu singură esti mijlocitoarea bucuriei noastre și ca Maica lui Dumnezeu și Maica milostivirii, stând înaintea prestolului Preasfintei Treimi, poți să ne ajuți nouă. Că nimeni din cei ce se roagă ție cu credință nu este rușinat.

Auzi-ne și acum în ziua necazului nostru pe noi cei ce cșdem înaintea icoanei tale și cu lacrimi ne rugăm ție. Alungă de la noi toate necazurile și nevoile ce vin asupra noastră, întru aceasta vremelnica viață și prin atotputernica ta mijlocire nu ne lipsi pe noi nici de veșnica și nesfârșita bucurie întru împărăția Fiului Tău și Dumnezeului nostru. Amin.

Împărateasa mea cea preabună, nădejdea mea, Născătoare de Dumnezeu, prietena sărmanilor, folositoarea celor neputincioși și ocrotirea celor necajiți; vezi nevoia și necazul meu. Ajută-mă că sunt neputincios, hrănește-mă ca pe un străin. Știi nevoia mea, usurează-mă de ea precum voiești căci nu am alt ajutor afară de tine, nici altă folositoare grabnică, nici altă bună mângâiere decât numai pe tine, o, Maică a lui Dumnezeu, ca să mă păzești și să mă acoperi în vecii vecilor. Amin.”

e) Născătoare de Dumnezeu

“Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te! Ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău, că ai născut pre Mântuitorul sufletelor noastre.

Preasfântă Marie, Maica lui Dumnezeu, roagă-te pentru noi, păcătoșii, acum și-n ceasul morții noastre. Amin

Nădejdea noastră este Tatăl, scăparea noastră este Fiul, acoperământul nostru Duhul Sfânt, Treime Sfântă, mărire Ție. Amin”

Mai aparte, acceptată sau nu, și găsită ca o formă a unei anumite conduită, aparte și această rugăciune a doctorului chiar dacă este rostită cu glas tare sau în gând, poate exista, ceea ce nu trebuie să tulbure, neliniștească sau incite pe nimeni, dreptul liber de exprimare, aparținându-ne.

În acest context, opinia lui Levy D. (2014) surprinde dar și justifică: ”Rugăciunea este pentru pacient, nu pentru medic. Desigur, medicul și personalul medical sunt binecuvântați și ei prin ea, dar rugăciunea este pentru pacient. În rugăciune, ca în chirurgie, ai ocazia să faci lucruri mari, dar este posibil să faci și rău. Nu există o “rețetă” pentru rugăciune, cu excepția poate a deschiderii față de situațiile în care rugăciunea va fi primită ca o binecuvântare. Impunerea propriei noastre credințe asupra altora nu este recomandată în niciun context. Astfel, consider că rugăciunea este una din formele cele mai înalte de bunătate pe care o pot arăta unei persoane.”

Interesantă apare această abordare deoarece ea exemplifică modalitatea prin care apare ca implicate rugăciunea în relația medic-pacient, întorcându-ne din nou la aceeași SW:

- când mă rog? (timpul)
- unde mă rog? (spațiul)

- cât mă rog?(durata)
- cum mă rog?(modalitatea)
- de ce mă rog?(motivația)

în așa fel încât-temporalitatea și spațialitatea să nu modifice scopul rugăciunii,a lucrării sale duhovnicești,ea ajutând sau/și fiind prezentă, știută sau neștiută în pașii spre vindecarea atât a trupului cât și a sufletului și de aceea e nevoie a ține cont de ea, în contextualitatea data, fiind benefică prin tainicele sale cuvinte binecuvantate.

Și-atunci, precum vindecarea, Guilmartin N.(2010),”rugăciunea este ca o grădină: semințele pe care le plantezi cresc sub pământ. Nu veți vedea nimic o vreme,decât după ce pământul si semințele au primit îndeajuns din ceea ce le trebuie : soare,ploaie,timp,hrană și îndepărtarea buruienilor,apoi va începe să se ridice din nou”.

BIBLIOGRAPHY

- 1- Chirilă P.(2009)-*Vindecarea*,Ed.Christina,București
- 2- Guilmartin N.(2010)-*Cuvinte care vindecă,ce poți spune când nu știi ce să spui*,Ed.Trei, București
- 3- Larchet J.C.(2001)-*Terapeutică bililor spirituale*,Ed. Sophia,București
- 4- Levy D.(2014)-*Materie cenușie,un neurochirurg descoperă puterea rugăciunii*,Ed.Scriptum,Oradea
- 5- Mânzat I.(1997)-*Psihologia credinței religioase*,Ed.Stiință si Tehnică,București
- 6- Pașca M.D.(2012)- *Comunicarea in relația medic-pacient*, Ed.Universiti Press,Tg.Mures
- 7- Pașca M.D.,Tia T.(2015)-*Credință intru vindecare sau vindecare intru credință*,Ed.Renașterea Cluj-Napoca
- 8- Prutian Șt.(2000)-*Manual de comunicare și negocieri în afaceri-comunicarea*,Ed.Polirom,Iasi
- 9- DEX(2009)-Ed.Academiei,București
- 10- Dicționarul de psihologie-Larousse(1995)-Ed. Univer Enciclopedie,București